

Градът *Венеция*, е бил втория значителен пазар на кожи от българските земи. Богатата република на св. Марко е имала международно търговско значение и затова нейната търговия далеч не се задоволявала с малката и твърде бѣдна клиентела на земитѣ, съставляващи Балканския полуостровъ. Количествата на кожитѣ, които се внасяли отъ тѣхъ, били твърде малки и далеч не могли да наситятъ голѣмото тържище, отъ което се хранили съ хиляди посрѣдници и търговци отъ най-различни националности.

Голѣмитѣ интереси на венецианската външна търговия били въ по-значителнитѣ международни тържища — Цариградъ, Солунъ, Хиосъ, Смирна и др. Стопанскитѣ връзки, обаче, на дубровчани и евреи съ това тържище създавали нерѣдко благоприятни условия за вносъ на български кожи.

Отъ използванитѣ до сега материали се вижда, че сравнително по-оживени сѣ били връзкитѣ между Венеция и българските земи презъ 16 в. Въ единъ споменатъ по-горе нотариаленъ договоръ, сключенъ въ Дубровникъ презъ 1547 г. за съдружие между дубровчани, търгуващи въ българскитѣ земи и съ Дубровникъ и Венеция, се казва, че въ Венеция били складирани значителни количества кордовани. Въ сѣщия градъ е имало единъ търговецъ Илия ди Лука който съхранявалъ черни и червени кордовани 3820 броя по 25 дуката стотѣхъ парчета.¹⁾ Сѣщиятъ търговецъ ималъ складирани други 6200 разноцвѣтни кордовани и овнешки боядисани кожи — на брой 320. Тѣзи кожи сѣ били доставени въ Дубровникъ отъ Иванъ Радивоевичъ, живущъ въ Ловечъ, на името на съдружието, за да се експедираатъ за Венеция.²⁾

Следъ нѣколко години търговецътъ Радивоевичъ е написалъ своето завещание въ София. Въ него той дава сведения за търговскитѣ си връзки съ Венеция. Той заявява, че изпратилъ за Венеция, чрезъ търговеца Лоренцо Михиеле ди Бобали, 2500 кордовани.³⁾

Мнозина отъ дубровчанитѣ изнасяли за Венеция кожи, за да получатъ въ замѣна на известнитѣ венециански платове, които намирали много добъръ пазаръ въ българскитѣ земи. Споменатиятъ Иванъ Радивоевичъ поржчалъ срещу изпратенитѣ въ Венеция кожи да му доставятъ венециански платове, въ София.⁴⁾

Този дубровчанинъ не е единственъ, който изнасялъ кожи за Венеция. Въ една релация на венецианския байло (посланикъ) Марино Кавали, по поводъ пжтуването му до Цариградъ къмъ 1550 година, се съобщава на републиката, че отъ турскитѣ земи се изпращали за Венеция всѣка година голѣми количества кожи и кордовани.⁵⁾

¹⁾ Div. canc. т. 132 f. 237 сл.

²⁾ „Item in Venegia in mano di Hilia di Luca scartigiero cordovani sei millia ducento corsini, rossi et negri et montonine accolorate trecento vinti, quali cordovani et montonine furono consegnate qui a Raugia ali detti compagni per mandarli a Venegia da Ivan Radivoevich habitante in Lovce . . .“, п. т. f. 237 v°.

³⁾ „... Item dichiaro che per le mani di s. Michele di Bobalio, ho mandato a Venetie, cordovani dua mille cinquanta“. Test. т. 41, f. 20 v°.

⁴⁾ п. т.

⁵⁾ Relatione del chiaro m. Marino Cavalli ritornato Ambasse del Gran Turco Ржкописъ въ Biblioth. Vittorio Emmanuele въ Римъ. Fondo Gesuit. № 402, fol. 232 v°.